

RODEČI PRAPOR

Izhaja v Ljubljani vsak petek.

Naročnina za avstro-ogrske kraje za celo leto 5.44 K, za pol leta 2.72 K, za četrt leta 1.36 K; za Nemčijo za celo leto 5.96 K, za pol leta 2.98 K, za četrt leta 1.49 K; za Ameriko za celo leto 7.28 K.

Posamezna številka 10 v.

Reklamacije so poštne proste. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Inserati. Enostopna petletna vrstica 16 vin. za enkrat; 12 vin. za dvakrat; 10 vin. za trikrat; večkrat po dogovoru.

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

67. štev.

V Ljubljani, v petek, dne 5. julija 1907

Leto X.

NASLOVA: Za dopise, rokopise za list: Uredništvo «Rodečega Prapora», Ljubljana. — Za denarne pošiljke, naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravništvo «Rodečega Prapora», Ljubljana, Jurčičev trg, štev. 3/I.

Odgovora ni.

Avstrijski parlament zboruje. Konstituiran je, njegovo delo je začelo in stranke so se ustanovile, raliirale, koncentrirale, tako da bi moralo biti pravzaprav vse na jasnem. In vendar ni. Zlasti glede slovenske, odnosno jugoslovanske delegacije je ves trud, da bi se doseglo razjasnjenje razmer, zaman. Tisti, ki bi moral najglasneje govoriti, molči; z molkom se pa v takem slučaju potrjuje trditve onih, ki govoré.

Gre se za svobodomiselnost. Za njo je šla ob zadnjih volitvah «narodno-napredna» stranka v Ljubljani v boj. Na ščit je dvignila župana Ivana Hribarja, načelnika svojega izvrševalnega odbora. Vsakdo je moral pač misliti, da je kandidat liberalcev liberalce. In tudi ko je Hribar izjavil, da ne bode razvijal programa, ker je sam program, je mislil ves svet, da je ta program liberalen. Saj je kandidiral proti klerikalcem, torej bi morala biti njegova glavna točka protiklerikalizem.

Bili so že takrat ljudje, ki niso popolnoma verjeli, pa so želeli, da bi se liberalni kandidat jasno izrazil o liberalizmu. Vsi tisti poizkusi so bili, kakor znano, brezuspešni; Hribar je molčal o svobodni šoli, molčal o reformi zakona, molčal o ločitvi cerkve od države, molčal o vseh vprašanjih, ki gredo klerikalizmu do živega. A vendar je smatrala liberalna stranka menda klerikalizem za največje zlo. Na našem lanjskem shodu pri Hafnerju je izjavil dr. Tavčar, ki je pač tudi nekaj predstavljal v liberalni stranki, da je klerikalizem zanj pravi centrum censeo; dr. Triller je klical: Voila l'ennemi! Nam ni vedel «Slov. Narod» prizadeti hujšega udarca, nego da nam je podtikal zvezo s klerikalci. Hribar torej ni mogel nikoli dvomiti, da se pričakuje od njega protiklerikalno politiko. S tako «maršruto» je odšel na Dunaj. A kaj se godi sedaj?

Že v zadnji številki smo začrtali, kako vse kaže, da je Hribar zatajil liberalizem kakor Peter Kristusa. A poslanec Hribar molči, kakor je molčal kandidat Hribar. V tem se je primeril nov slučaj. «Slovenec» objavlja prvo točko statuta, ki ga je sestavil «Jugoslovanski klub», čegar član je ljubljanski poslanec. Po dobresednem tekstu stoji ta klub na «krščanski demokratični podlagi».

Zdi se nam, da bi moral ta dokaz popolnoma zadostovati. Hribar ima seveda še en izgovor; lahko pravi, da ne sovraži krščanstva in da se ne misli bojevati proti njemu. Ali razlike, ki je v stvari, ne izbrise z nobeno gobo. Političen klub, ki decidirano naglašava, da stoji na krščanskem stališču, je klerikalno, kajti vlačiti vero v politiko, je klerikalno. Kdor ima opravka z javnim življenjem, vé, da ima «krščansko stališče» poseben pomen, ki izključuje vsak dvom. S tem krščanskim stališčem se ravno ovira vsak kulturni napredek. Ako se zahteva svobodomiselno šolstvo, je «krščansko stališče» na poti, ki hoče cerkvi ohraniti nadvlado nad solo. Kdor zahteva postavbo, da smejo ločeni zakonci vstopiti v nov zakon, ali da se lahko bivši duhovniki oženijo, se pregreši proti «krščanskemu stališču».

Vendar je take reforme zahtevala liberalna stranka, pa naj komentira Hribar program kakor ga hoče. Vse to in še mnogo več je zahtevala resolucija protiklerikalnega shoda v «Narodnem

Domu», katerega se je liberalna stranka oficijelno udeležila. Hribar je molčal tudi takrat, torej je odobral resolucijo.

Kaj bi počel ž njo danes, ko stoji sam na «krščanskem» stališču? In kaj počne liberalna stranka? Ali pojde kakor čreda ovac za svojim poslancem v klerikalni tabor in zavrže liberalna načela, kakor jih je zavrzel Hribar? ... Zdi se, da je tako in da ga ne bo niti vprašala, kam jo vodi. Kadar se snide novi deželni zbor, bode stala pod papeževo zastavo, pa sama ne bode vedela, kako je prišla tja.

Državni zbor.

Seja dne 28. junija.

Večina državnega zbora je reakcionarna. S tem dejstvom je treba računati. Nazadnjaška ni samo stranka, katera se imenuje klerikalna, ali ki prizna, da je klerikalna. V parlamentu imajo večino stranke, ki se nazivajo liberalne, svobodomiselne, naprednjaške i. t. d. Toda ime ne zaleže nič; kadar se gre za delo, takrat dobe klerikalci v «liberalnih» vrstah toliko pomoči, da ima nazadnjaštvo večino.

Na dnevnem redu je bila razprava o Geßmanovem predlogu, ki poziva vladu, naj sanira finance dežel. Socialni demokrat dr. Renner je podal dodatni predlog, naj predloži vlada v prihodnjem zasedanju deželnih zborov splošno in enako volilno pravico za dežele. Baron Beck je govoril proti predlogu, češ, da imajo deželni zbori administrativne naloge in da je zato potrebno «zastopstvo interesov». Poljak vitez Abrahamowicz je pobijal socialistični predlog, ker se zlahta splošne in enake volilne pravice še bolj boji, nego v državi.

Socialni demokrat dr. Diamand pravi, da vodi vlada dežele težkim notranjim potresom naproti, ako obstane na dosedanjem stališču. Ljudstvo zahteva v avtonomne institucije enak vstop, kakor v centralni parlament. Splošna stavka v Lvovu je bila zaradi volilne pravice v deželni zbor. (Klici: V Pragi tudi.) V Abrahamowiczevih očeh ni avtonomija nič drugega, kakor samovlada zlahte, ki zatira Poljake in Rusine enako. Nezaslišana nasilstva upravnih uradnikov v Galiciji so le dotedaj mogoca, dokler je deželni zbor tak, kakršen je sedaj.

Podpredsednik Začek soglaša z Abrahamowiczem, da je predlog dr. Rennerja samostalen predlog, s katerim je ravnati po pravilniku. Podpredsednik misli, da bi to lahko odločil sam, vendar hoče vprašati zbornico. Socialni demokrat Pernerstorfer ugovarja: Ako bi bil Rennerjev predlog res samostalen, bi ga bil moral predsednik takoj zavrniti. Dokaz, da ga je tudi vlada smatrala za dodaten predlog, je ta, da je ministrski predsednik takoj polemiziral proti njemu.

Pri glasovanju je sprejela zbornica Abrahamowiczev predlog, da je smatrati Rennerjev predlog za samostalnega in da je o njem razpravljati po pravilniku, to je pozneje, s 178 proti 142 glasovom. Večina je bila torej nazadnjaška.

Potem se je razpravljalo o nujnih predlogih zaradi preganjanja uradnikov.

Socialni demokrat Glöckel pravi: Država ima nedvomno pravico, zahtevati od svojih uradnikov v službi, da izpolnjujejo njeno voljo. Ko potečejo službene ure, je pa uradnik enako-

praven državljani. Pravico, katero ima finančni minister (da kandidira), mora imeti tudi računarski revident. V čem se razlikuje premeščenje uradnikov iz političnega maščevanja od progonsstva v Sibirijo? Dr. Wabra in Schmida se je premestilo le zato, ker sta bila tako pogumna, da sta kandidirala proti dvema krščansko-socialnima veličinama. Dr. Lueger je odobral načelo, da se mora plesati, kakor žvižga gospodar. Javni uradniki ne jedo Geßmannovega ali Korytowskega kruha, temveč so plačani iz davčnega denarja in če se rabi javen denar za strankarsko agitacijo, je to navadna defraudacija. Uradniki naj se organizirajo, potem jih bode moral respektirati tudi finančni minister.

O tem predmetu sta govorila še Stransky in baron Hock. Potem se je odložilo razpravo.

Poslanci Eldersch, Nömeč in sodrugi so takoj vložili sledeči nujni predlog: Vlado se poziva, da predloži deželnim zborom v prihodnjem zasedanju načrt zakona, po katerem se vpelje splošno in enako volilno pravico za deželne zbore.

2. julija. Na razpravi o premeščenju uradnikov je govoril finančni minister Korytowski tako, kakor je pač pričakovati od gališkega ministra. Po njegovih trditvah je ravnala vlada seveda popolnoma opravičeno, ker preganja francoska vlada uradniške organizacije, meni Korytowski, da avstrijska vlada ne sme biti bolj liberalna. Uradnik je sicer državni, ali njegove pravice so omejene; «upoštevati mora mišljenje in verski čut prebivalstva», to se pravi, ako je večina klerikalna, ne sme biti on protiklerikalno. Zares lepo pojmovanje državljsanske svobode!

Večina parlamenta pa je reakcionarna. Tudi tukaj je dobila vlada večino. Predlog, da se izreče vladi zaradi onih premestitev grajo, je padel, sprejet je bil samo drugi predlog, da se ima izdelati službena pragmatika za uradništvo. Ako bode delala vlada s svojo navadno «hitrostjo», se bode lahko čakalo na izvršitev tega sklepa in kadar bode pragmatika že izdelana, bo še veliko vprašanje, kakšna bode. Ne vemo, kaj poreko uradniki tej razpravi. Ako imajo kaj samozvesti, bi se iz nje lahko naučili, koliko je tudi zanje vredno «prijeteljstvo» tistih meščanskih strank, ki so jim obetali ob volitvah zvezde z nebes in za katere so se uradniki pekali kakor za nove izveličarje.

«Slovenec» se zaletava v socialne demokrate, ker so spravili zadevo uradništva na razpravo in se kar poti, da bi dal Korytowskemu prav. Načelo je našim klerikalcem toliko vredno, kakor krpa za čevlje. V Ljubljani se včasih postavijo na noge, da bi jih smatral človek kdove za kako radikalne. A če se premešča uradnike, ki so bili tako predrzni, da so kandidirali proti krščanskim socialcem, je to seveda povsem v redu. Kajti prav je vedno to, kar koristi klerikalcem.

Vlada je predložila nov pravilnik za državni zbor. Ta otrok je prava kri reakcionarno vladne krvi. Tak hišni red bi bil še primeren za kako ljudsko solo, za parlament je pa že žaljivo, da se ji sploh predloži kaj takega. Gotovo so med poslanci tudi taki, ki so kdove za kaj bolj sposobni, nego za zakonodajce. Ali vlade to nič ne briga. Izvoljeni so poslanci po volji ljudstva, oni predstavljajo suvereniteto ljudstva in tako jih mora

spoštovati tudi javnost. S takim spoštovanjem pa prav nič ne soglašajo, ako se jim meče polena pod noge in se jih hoče voditi kakor na vrvi. Načrt vlade za novi pravilnik obsega vse polno nazadnjaških določb, a nekatere med njimi so naravnost vnebovpijoče. Ne le, da naj bi bila vsak teden dva dneva rezervirana samo za vladne predloge, bi lahko enostavna večina sklenila, da se določi še druge dni izključno za vladne predloge. Število poslancev, ki so potrebni za interpelacije in za nujne predloge, se hoče zelo povišati. Naravnost, nezaslišano je pa, da se hoče uvesti pravo kazensko postopanje proti poslancem, ki bi »žalili« osebe izven parlamenta. Gotovo je treba preprečiti zlorabljanje imunitete od strani nekaterih poslancev, ki se dajo voliti le zato, da potem lahko psujejo in blatijo neljube jim osebe. A za take slučaje je privatna tožba in treba ni nič drugega, nego da se izroči take neotesance pravočasno. Novi pravilnik hoče pa opozicionalnim poslancem sploh zamašiti usta; vsak policist, ki bi se čutil »užaljenega«, ako pribije poslanec njegove ničvrednosti, bi se potem lahko spravil kar v parlamentu nanj. Predsedniku pa hoče dati vlada moč pravega despota: predloge interpelacij i. t. d., ki bi obsegale kaj »kaznjivega«, »nedostojnega« i. t. d., bi predsednik lahko kar zavrnil. Pomisli naj se, da je Weißkirchner predsednik! Kak državni pravdnik zapleni članek proti klerikalizmu; socialistični poslanci hočejo interpelirati, Weißkirchner pa bode dejal: »To je konfiscirano, torej je kaznjivo; te interpelacije ne pripustim!« — Takih nagobčnih določb kar mrgoli v novem pravilniku; državni zbor, ki bi ga sprejel, bi si položil sam vrv okoli vratu.

Shodi.

Ob enajsti uri.

Konec.

Ljubljana, 19. junija 1907.

Sodrug Kopač, burno pozdravljen, opisuje zgodovino slovenske žel. organizacije in povdarja, da so na Slovenskem bili prvi boritelji najnižji sloji: štacijski in prožni delavci, delavci iz kurilnic i. t. d. Organizacijsko delo je bilo silno težavno in nevhvalno. Po 10 letih smo premagali največje težkoče in danes imamo v svojih vrstah uradnike in poduradnike. Še so sicer ločeni, ali ta njihov korak je tak, da ne morejo več nazaj. Poglejte na družino uradnika ali pa najzadnjega delavca; dolg je v obeh, če se le napravi ta. Skrbelo se je vedno za pomnožitev izdatkov, za dohodke pa se nihče ni brigal. Slovenski železničar, ki je stal »habe Acht!« pred svojim predpostavljanim in celo pokleknil pred njim, če se je to zahtevalo, ta pohlevni železničar se je konečno ohrabil. Bili so časi, ko so norce brili iz njegovih prošenj in uvažali preiskave, če se je kdo zdrnil, njega veličanstvo, generalnega ravnatelja dr. Egerja nadlegovati s posebnim pismom. Odkrito rečemo: voda vam teče v grlo, pa ste prišli na shod. Vem, če bi bil le kak izhod mogoč, bi marsikdo smuknil skozi in na drugo stran. Imeli ste strah pred lastno senco. Marsikdo se boji, kakor vojak v boju, ko zasliši prvi strel. Toda kri na levi, kri na desni ga razjari, da se bojuje, če pobegne, ga čaka gotova smrt, ako pa gre naprej, se morda še najde luknjica, da odide živ. Ravnotako je tu. Prvi govornik je izjavil, da smo na gospodarskem polju ljudje raznih misljenj lahko edini, jaz temu ne morem pritrditi. Vprašajte, zakaj je danes taka revščina. Mnogo jih je, ki so danes na tej, jutri pa na oni strani, češ, na obeh plateh, povsod se bo potem za nas skrbelo. Ne čakati, kakor Mohamedan, da ga pokliče Mohamed k sebi. Pogum! Meščanske stranke so nam nalagale davke, direktne in indirektno. Storjen je torej prvi korak, storimo še druge, kadar dosežemo smoter, ne bo nihče videl v svojem predpostavljnem priganjaču, temveč predstojnika, kadar pride odgovor na spomenico, se zopet snidemo, naše potrpljenje je pri kraju. V organizacijo brez razlike, ali imate uradniško uniformo, ali je nimate, ali pa samo zamazano obleko. Za vse je prostora v organizaciji, dati vam bodo mogli, kar vam doslej niso hoteli. Živela solidarnost! (Navdušeni živio-klici in odobravanje).

Sodrug Falk iz Trsta pove, da je le z nekako nezaupnostjo prišel na shod, pa tudi Tržčani so bili napram Ljubljani zelo nezaupni. Obljubi, sodrugom v Trstu sporočiti o sijajno uspelem shodu ter opisuje pridobitve tržaskih železničarjev iz za zadnjega boja in poslednje zborovanje sprevednikov v Mariboru. Vlada je storila največjo neumnost, da se ni brigala za pred 10 leti po sodr. dru. Verkaufo vloženo predlogo. Danes niti ta predloga ne bi zadostovala. Avanziranje v poslednji dobi ni bilo povoljno, letos v juliju bo pa še slabše. Konča s klicem na boj do zmage ali pa častnega propada. Vihar odobravanja je sledil krepkemu govoru.

Uradnik g. Kejžar iz Maribora sporoči pozdrave iz kraja, kjer se je porodila koalicija. To koalicijo se je želelo že dolgo, kdor je svoj čas

mislil, da se bo doseglo kaj brez koalicije, je danes gotovo drugega prepričanja. Sami smo vzrok, če ničesar nismo dosegli. Na Ogrskem imajo železničarji organizacijo, ki združuje vse stanove, zato so pa dosegli, na kar mi še misliti ne moremo. Saj nam še sedaj pravijo, da smo prepotentni. Mi zahtevamo 400 kron, na Ogrskem pa so dobili od 400 do 1000 kron! Kar se nam je pred 7 leti obljubilo, je danes premalo. Govorim kot rojak-Slovenec. Slovenski narod je od nekdaj demokratičen. Sin sem kmetskih staršev, zato se pa ne sramujem delavske roke! (Viharno odobravanje.) Ohranite si vtisk današnjega shoda, ko stoji mož ob možu, ohranite solidarnost, da vzklije tisto drevo, v čegar senci nam bo vsem dobro! (Pritrjevanje in ploskanje.)

Uradnik juž. žel. g. Prek v vznesenih besedah povdarja velepomembnost današnjega dne, ki je historičen v zgodovini žel. gibanja. Ideja socializma stopa zmagoslavno na dan. Boj za obstanek se vedno huje pojavlja in ponosni smemo biti, da smo stopili v bojno vrsto z drugimi. Postavite železen obroč, da bode uprava osupnila in jela računati z nami. Napravili bomo gordijski voz, toda ne bo Aleksandra Velikega, ki bi ga presekal. Sporoči pozdrave iz krajev, ki jih zastopa. Živahno odobravanje je pričalo, da je govornik govoril navzočim iz srca.

Sodrug Petrič, navdušeno aplavdiran, pozdravi shod kot zastopnik socialnodemokratske strok. organizacije, kar posebno povdarja, ker je govoril že na drugem železničarskem shodu, noče še on na dolgo posegati v debato. V nadaljnjem izjavi, da bi bilo neumestno, križem rok pričakovati rešitve iz parlamenta. Socialnodemokratska frakcija ne more opraviti vsega sama, pa je treba tudi pritiska od zunaj. Pričeti je z resnim delom. Z današnjim dnevom končajmo dosedanje zgodovino slovenske žel. organizacije, in z današnjim dnevom pričnimo tudi z novo. Predlaga in prečita naslednjo resolucijo:

«Dne 18. junija 1907 v salonu in na vrtu gostilne »pri Levu« v Ljubljani zborujoči južni železničarji vseh kategorij konstatujejo z zadovoljstvom, da se je v dosegu njih opravičenih in k življenju neobhodno potrebnih zahtev, končno posredilo vzdramiti solidarnost vseh dostojno in pošteno mislečih železničarjev ter jih združiti v eni bojni vrsti.

Danes zborujoči uradniki, poduradniki, služabniki in delavci obljubijo, ostati zvesto v orožnem bratstvu in solidarnosti, pa se dotlej bojevati, dokler ne bo ustreženo predloženim željam vseh ter ne bo naše odgovornosti polno službovanje, ki mu moramo žrtvovati ne le naše zdravje in kosti, temveč v mnogih slučajih i življenje, često i našo prostost, dosegle pristojajoče plačilo in ravnanje.

Nadalje prosijo zborujoči novo izvoljeno ljudsko zastopstvo za njegovo sopomoč v svrhu dosege zakonitega uravnanja mezdnih, plačilnih in službenih razmer.

Zborujoči izrekajo končno osrednjim vodstvom združenih strokovnih organizacij, ki so poklicane, v eventualnem predstojećem boju prevzeti skupno vrhovno vodstvo, svoje popolno zaupanje in jim kličejo:

«Mi smo pripravljeni!»

Resolucijo je shod z velikanskim navdušenjem in enoglasno sprejel.

Ker se nihče več ni prijavil za besedo, je predsednik g. Čretnik s kratkim navduševalnim govorom ter zahvalo za ogromno udeležbo zaključil impozantni shod, ki se je z navdušenim živio-klici na delavsko solidarnost nato razšel.

Dandanes se ne gode več čudeži, ali to, kar je Ljubljana doživela zadnjič, je pač čudežen pojav. Lakot je najboljši vzgojitelj in tako je neprestano naraščajoča draginja v nasprotju z vedno enakimi nizkimi dohodki vzdramila i tukajšne trpine, da so se zavedli svojega človečanstva, pa ga primerili s stališčem, na kojega jih potiska sedanja privilegovana družba mogotcev. Predsodki, ki so prej ločili te trpine v posamične skupine, razbijajoče vsako edinstvo, pa ustvarjajoče navidezno nasprotujoče si umetne kaste, so se razblinili in sčistilo se je obzorje. Bleščeča uradniška uniforma ne more več prikrivati moreče bede, spoštljivo dostojanstvo višjega napram nižjega je zadelo ob skalo in se razmeglilo spričo pomanjkanja; zagrinjalo se je pretrgalo in brat je ugledal brata, trpin je izpoznal sorodnega mu trpina, ki ga je prej srečal vsak dan, vsako uro, pa ga ni poznal, ker so bili napravili med nju umetno steno. Beda, boj za obstanek ju je združil, podala sta si roke; skupno se hočeta bojevati, skupno zmagati ali pa pasti. Dobrodošli, pozdravljeni, novi bojevniki!

Prižadeti činitelji pa naj izpoznajo, da se z ognjem ni igrati. Ogromna sila, ki je v trpečem železničarju spala dolgoletno spanje, se je vzdramila, se zavedla svoje moči in kliče glasen Memento! tistim, ki so srkali kri in glodali na kosteh tisočev in tisočev očetov, družin in nedolžnih otrok. Resna, dvanajsta ura se bliža! Spomnite se, da je i železničar človek, ki ima pravico do življenja, pomislite, da so izsušena in izmrogančena trupla tistih, ki so vam zgradili vaše brezskrbne domove in vam znosili ogromna premoženja na kup, pa jim dajte kosček večjega kruha vsaj ob enajsti uri! Struna je napeta, zastava že vihra in, ako bo prepoznano, odločala bo — moč!

Politični odsevi.

Avstrijska kvotna deputacija je sklenila dne 28. junija: 1. Razmerje doneskov obeh držav (Avstrije in Ogrske) za skupne izdatke se določi za dobo od 1. julija do 31. decembra t. l. 2. Dokler obstoji skupnost colnine obeh držav, se porabi čisti znesek colninskih dohodkov za pokritje stroškov skupnih zadev. 3. Doneske za nepokrite stroške se določi tako, da plačajo v državnem zboru zastopane dežele 57,9, ogrske dežele pa 42,4 odstotkov. — Poslanec dr. Ellenbogen je predlagal, naj se sklene za kvoto razmerje 50 : 50, torej da imata plačati obe državi enako; obveljal je pa gornji predlog. Sklep se je takoj naznačilo ogrski kvotni deputaciji.

Angleška vlada je napovedala boj gosposki zbornici. Kakor povsod, ovira tudi na Angleškem »zbornica lordov« demokratično in napredno delo poslanske zbornice. Campbell-Bannerman je sedaj napovedal reformo gosposke zbornice; ako bi ta nasprotovala, kar se bode seveda zgodilo, tedaj naj se sestavi poseben odbor iz obeh zbornic za rešitev tega vprašanja. Ako se tudi to ne posreči, hoče vlada izvesti reformo tudi proti volji gosposke s samo poslansko zbornico. Nameravana reforma je taka, da zagotovi zbornici poslancev odločevalno moč.

Ruska socialna demokracija je sklenila, da ne razglasi generalnega štrajka, ker uspeh ne bi odgovaljal žrtvam. Volitev za tretjo durno se hoče udeležiti. Kljub reakcionarnemu volilnemu redu upajo opozicionalni krogi, da vlada tudi v novi durni ne dobi reakcionarne večine. Vlada še vedno zapira, sodišča pa streljajo in obešajo. V varšavskem, vilnskem, kijevskem, kazanskem in odeskem okraju so bili večji nemiri. Pri vojaki so našli mnogo revolucionarnih spisov. Vojno ministrstvo je odpovedalo jesenske manevre. Že samo se boji velike koncentracije vojaštva.

Domače stvari.

Za splošno in enako volilno pravico za deželne zbornice, katero zahtevajo socialni demokratje, se je oglašil v parlamentu tudi ljubljanski poslanec Ivan Hribar. Njegov govor, ki je uredništvo »Naroda« silno navdušilo, je bil sicer brez posebnega pomena; boljših govorov se je slišalo na socialističnih shodih na tucate in zunanji listi ga komaj omenjajo. Za nas je pa vendar zanimivo, da se ogreva blagorodni gospod Hribar tako zelo za splošno in enako volilno pravico za tisti deželni zbor, v katerem je na zadnjem zasedanju imenitno muziciral. Torej so liberalci in klerikalci prijatelji splošne in enake volilne pravice; zakaj je torej ne dobimo? Zakaj se ji niti ne približamo? Pa še nekaj je čudno. V deželnem zboru je Hribar član manjšine; v občini je župan in njegova stranka vlada neomejeno. Zakaj ni Hribar za splošno in enako volilno pravico v občini? Odgovor je enostaven: Ker tedaj ne bi mogel biti absoluten vladar v občini. Hribarju ni prav nič za načelo; on je vedno za tako volilno pravico, kakršna njemu koristi. V tem ima lahko uspehe, dokler je v Ljubljani fraza še tako močna, kakor doslej. Ali tudi to se še izpremeni. In Hribar, ki zna tako umetno sedeti na dveh stolih, sede še med oba — na tla.

Še ni pojasnil liberalni Hribar, pod kakšnimi pogoji so vstopili slovenski liberalci v klerikalni jugoslovanski klub. Se se mora verjeti dalmatinskemu časopisom, ki trdijo, da so bili sprejeti liberalci samo za ceno zatajitve svojega liberalnega programa v klub. Ali ljubljanski liberalci res niso prav nič radovedni, kakšna načela zastopa poslanec, ki so ga bili izvolili za liberalca in se jim ne zdi nič potrebno, da bi ga vprašali, kam je vtaknil svobodomiselnost.

Kranjskemu deželnemu odboru bi bilo zelo koristno, ako bi pazno zasledoval razpravo o preganjanju uradnikov, katera se razvija sedaj v državnem zboru. Načelo, da je uradnik v prostih urah svoboden državljani, ki lahko demonstrira za volilno pravico, ki sme pisati v časopise, ki sme imeti drugačno mnenje, nego deželni glavar ali kak deželni odbornik, je bilo gospodom v deželnem dvorcu doslej tako tuje, da bi od tega pouka prav lahko kaj profitirali. In potrebno bi bilo, klerikalnemu lordu Deteli ravno tako, kakor liberalnemu Tavčarju in nemškemu grofu Barbotu.

Za imenovanje Profta na mesto ravnatelja na prvi državni gimnaziji gimnaziji se poteguje vlada na vse kriplje. Pravijo, da ga želi Marchet na tem mestu, Schwarz pa podpira te aspiracije, kolikor le more. Dobro bi bilo še vedeti, kaj pravi pobožni baron Beck. V državni zbornici je govoril mož tudi nekaj o narodnem vprašanju; ravno tako je prestolni govor naglašal upanje, da se oblaže narodni boji. To bi bila tudi naša želja. Ali s takimi koraki se pač ne doseže cilja, kajti Proftovo imenovanje bi bilo gotovo kakor olje v ogenj. Na učiteljska zanašati nacionalne prepire je sploh pedagoški barbarizem; a če se hoče šoli, katero obiskujejo po pretežni večini slovenski dijaki, usiliti ravnatelja, ki kratkomalo ne razume njih jezika, je naravno, da morajo slediti taki

prepri. Izven Avstrije sploh ni najti mnogo krajev, kjer bi bilo vsako šolsko vprašanje političnega značaja; pri nas imamo to absurdnost, ker mislijo naše vlade še vedno, da so narodi v plenich. Dokler je na ljubljanski gimnaziji toliko število nemških dijakov, kakor sedaj, bi bilo nedopustno, imenovati ravnatelja, ki ne bi znal nemškega jezika; še bolj predrzno je, nastaviti direktorja, ki ne zna jezika večine učencev. Seveda od gospoda Schwarza že od začetka ni bilo pričakovati nič boljšega; «slovensko se je učil», so pripovedovali iz Trsta, ko je bil imenovan. Mi pa smo vedeli, da je klerikalen, torej črnorumen in vsled tega zvest sluga staroavstrijske «ideje». Tisti, ki so ga pozdravljali ob prihodu, naj se pa sedaj primejo za nos.

Nov list. «Slovenski Narod» poroča, da začne «narodno-napredna stranka» v kratkem izdati lastno strankino glasilo, ki bode izhajalo enkrat na teden in se bode tiskalo v «Narodni Tiskarni». Znano je, da je to že stara želja mnogih liberalcev, ki nikakor niso mogli doseči, da bi bil postal «Sl. Narod» oficialno glasilo liberalne stranke. Načelnik liberalnega izvrševalnega odbora je Ivan Hribar in precej naravno je, da bode novi list urejevan v njegovem duhu. To pa nikakor ne soglaša z duhom «Slov. Naroda», na katerega ima največji upliv dr. Ivan Tavčar. Hribar nikoli ni tajil, da mu «Slov. Narod» ni všeč in če se sme verjeti spljetskemu krščansko-socialnemu glasilu «Dan», je obsojal njegovo pisavo celo v krogu poslancev, ki so vstopili v «Jugoslovanski klub». Dočim je Tavčar, kolikor koli je sicer omahoval v politiki, vedno radikalen nasprotnik klerikalizma, je v Hribarjevem liberalizmu tako malo odločnosti, da ne bi bilo velikega presenečenja, ako bi naredil klerikalizmu še več koncesij, nego jih je že. Izza teh predpostav je zelo verjetno, da bode nov list prav oportunističen in da bode točil približno tako limonado, kakor tržaska «Edinost». Slogaško politiko, ki se na Goriskem in na Štajerskem klavrno ponesrečilo, bode izkušal upeljati Hribar na Kranjskem. Čeravno bode oficijozno liberalno glasilo tiskano ravno tako v «Narodni Tiskarni», kakor «Slovenski Narod», je vendar komaj verjeti, da si ne bi prišla oba lista kmalu v lase.

Popolno kapitulacijo zahteva «Slovenec» od Hribarja. Vse dosedanje zatajevanje liberalizma mu še ne zadostuje. Nastavil je poslancu ljubljanskega mesta in načelniku liberalnega izvrševalnega odbora nož na prsi, pa terja samozavestno, naj priskrbe liberalci sami klerikalcem absolutno večino v kranjskem deželnem zboru. Kdove, ali ne doseže ta apel na Hribarja zaželjeni uspeh? Ampak če se zdi Hribarju, da je boj proti klerikalizmu nepotreben, zakaj se potem sploh še imenuje liberalca ter se krega s Šušteršičem? Ali se gre le za to, da v klerikalni stranki Hribar ne bi bil predsednik?

Sročna «Edinost». Potolažena je «Edinost», rešeno je jugoslovanstvo! Ustanovljen je jugoslovanski klub, in Hribar je v njem, in Rybar je v njem, in tužni Korotan, in bratje Hrvatje, in svobodomiselnost, in katoliška cerkev, in razdružitev zakona, in svetost zakona, in svobodna šola, in verska šola in še vse druge svetinje, ki jih pozna in brani «Edinost»! Ampak vse to ni «Edinosti» tako strašansko razveselilo, kakor dejstvo, da je v «jugoslovanskem klubu» s e d e m duhovnikov! Sedem! In Šušteršič jih ima pod svojim okriljem samo četvero! Šlek, šlek! Sedem duhovnikov pa en Hribar — to je nekaj za «Edinost»! To je sloga, je bratstvo, objem, solze, živio! — Kaj pa svobodomiselnost, kaj protiklerikalizem, kaj program in načela? — «Edinost» odpre usta na stežaj in se začudi: Program? Načela? Mama, kaj pa je to?...

Na Vrhnikih se ustanovi v nedeljo, 7. t. m. ljudsko izobraževalno društvo. Vse sodruge opozarjamo na vabilo na dotični shod, in jim priporočamo, naj se ga udeležijo polnoštevilno.

Iz krogov odvetniških in notarskih uradnikov se nam piše: Obligaten in popolen nedeljski počitek v odvetniških pisarnah v Ljubljani in Novem mestu se uvede z 21. julijem, to je prvo nedeljo v velikih sodnih počitnicah. — Ta sklep je storila na občnem zboru odvetniška zbornica v Ljubljani dne 19. maja t. l. Ne vemo sicer vzroka, zakaj ni sklenila nedeljskega počitka za vso Kranjsko — vendar smo pa preverjeni, da bodo tudi gospodje odvetniki po deželi toliko človekoljubni, da bodo ob nedeljah, prostovoljno zaprli pisarne, da ne bodo njih uradniki prikrajšani glede nedeljskega počitka. Istotako apelujemo na gospode notarje, da po vzgledu gg. odvetnikov tudi v svojih pisarnah uvedejo popolni in obligatni nedeljski počitek. Upamo, da bo visoka notarska zbornica sklicala takoj izredni občni zbor, in sklenila, da se uvede za vso deželo po notarskih pisarnah popolni in obligatni nedeljski počitek ter tako pripomore tudi našim tovaršem do enakih pravic. — Da se lažje uvede popolni nedeljski počitek v vseh odvetniških in notarskih pisarnah, prosimo one stranke v mestu kakor tudi po deželi, katerih zastopniki ali notarji še nimajo sklenjenega in upeljanega popolnega nedeljskega počitka, da ne zahajajo ob nedeljah in praznikih v odvetniške in notarske pisarne. Da se je za Ljubljano in Novomesto sklenilo nedeljski počitek v pisarnah, je gotovo delo organiziranih uradnikov, ki se že 10 let trudijo za njegovo uredbo. Ker pa so tega počitka deležni tudi neorganizirani uradniki, je njih sveta dolžnost, da vsi pristopijo

nemudoma v organizacijo, da tako v zaključenih vrstah drug ob drugem izvajamo še druge zahteve, ki smo jih precizirali na kongresu o binkostih v Ljubljani. Uverjeni smo, da bodo tudi državni poslanci storili svojo dolžnost, da se naše želje čim preje uresničijo. (Mi pa pričakujemo, da se organizacija zasebnih uradnikov čimprej zavé, da tudi uradništvo spada v delavske vrste in da se gospodom uradnikom v večini prav nič ne poda, da hlapčujejo meščanskim strankam, namesto da bi se postavili na razredno stališče. — Ured.)

V ljubljanski okrajni bolniški blagajni je provizorično neki gospod Čamernik načelnik, ki hoče igrati v tem zavodu ulogo Katona. S svojo strogostjo, ki mu pa ni tako prirojena v zadevah, katere se tičejo njega samega, je začel zasledovati delovanje kontrolorjev in je, če smo prav poučeni, enemu izmed njih, sodrugu Vičiču odpovedal službo. Uzroke tega masreglovanja je objavil v «Slov. Narodu»: «Vičič ni bil strog v kontroli, ni pregledoval vseh bolnikov i. t. d.» Vičič odgovarja na to v pojasnilu, da je izvrševal svojo dolžnost tako, kakor mu je bilo ukazano. Na tem mestu ne preiskujemo meritorične zadeve, ker nam seveda niso dostopna dokazila. Povedati pa moramo eno: Ravnanje gospoda Čamernika ima na sebi vsa znamenja osebnega sovraštva, ne pa stvarne vneme. To izpričuje hitra odpoved, ki dela vtisk, kakor bi se bal, da se ne izvrše njegovi načrti, kadar bode izvoljeno definitivno načelnništvo. Službenega reda § 4. določa natančno slučaje, v katerih je mogoče uslužbencu odpovedati službo. Nobeden listih slučajev ne pride tukaj v poštev; odpustiti bi se ga moglo samo na podlagi disciplinarnega postopanja, katerega pa ni bilo. Gospod Čamernik je torej prekorajčil krog svoje načelniske pravice in s tem se nikakor postavil v lepo luč. Toliko bodi za danes na kratko omenjeno; ako bode potrebno, se zmenimo obsirneje o stvari.

Pri ljubljanski cestni železnici vladajo razmere, kakršne so mogoče samo pri podjetju, čegar uslužbenci so neorganizirani. Za danes bodi samo povedano, da so najhujše reči dolgotrajna služba, slaba plača, protekcionizem, šikaniranje. Najstevilnejše pritožbe je slišati proti revizorju Podrebersku. Danes nam prostor ne dopušča, a prihodnjič se zmenimo nekoliko natančneje o teh razmerah.

Sodrugi! Somišljeniki!

Kakor smo že poročali, je sklenila stranka, izdajati «Rdeči Prapor» po trikrat na teden. To je neobhodno potrebno, da se more stranka razviti in da dobimo časopisje, ki bode zadostovalo potrebam. Razvoj našega tiska je pa le mogoč, ako stori vsaki sodrug svojo dolžnost. Zato pozivamo vse, da se nemudoma naroče ter da vpošlje naročnino in svoje naslove upravnistvu «Rdečega Prapora» v Ljubljano. Naročnina je 1 K 40 vin. na mesec. Ravno tako je potrebno, da vsadko agitira za list, da mu pridobi novih odjemalcev in da ga vsi zahtevajo po gostilnah, kavarnah in brivnicah. Uredništvo in upravnistvo hoče storiti svojo dolžnost, treba je, da jo store tudi vsi sodrugi.

Socialni pregled.

Mizarska stavka v Ljubljani je postala v četrtek splošna. Pomočniki so predložili podjetnikom devet zahtev, med njimi: a) minimalno plačo po 3 K 40 vin.; b) delavni čas od 7.—12. in od 1½ 2.—6. zvečer; ob sobotah konec dela ob 1½ 6.; c) povišanje plač za 15%; d) doklade za delo izven delavnice: mestni 60 vin., do 5 kilom. 1 K., za druge daljave 2 K 20 vin.; pred božičem, velikonočno in binkočno nedeljo se dela od 7. zjut. do 2. popoldne.; f) 25% za nadurno delo; g) 1. maja praznik; h) priznanje organizacije; i) ta kolektivna pogodba naj velja dve leti; ako se je ne odpove mesec dni prej, velja avtomatično dalje. — Delodajalci so zahtevali, naj se delavci brezpogojno vrnejo na delo, pa bodo potem sami dovolili, ker bodo hoteli. To so pomočniki odklonili. Mnogo mizarskih delavcev zapusti Ljubljano.

Iz stranke.

Socialno-demokratska zveza v državnem zboru je imela plenarno sejo, katere se je udeležilo 79 poslancev. Kot starešina je predsedoval sodrug Pernerstorfer, namestnik mu je bil sodrug Nemec, zapisnikar dr. Diamand. Razvila se je obsirna debata o organizaciji zveze ter se je določilo, da bode zveza enotna. Na čelu ji bode predstojništvo, sestojéce iz 12 članov; sestavljena bode zveza iz narodnih skupin, ki bodo avtonomne v svojih narodnih zadevah. Zveza je torej sestavljena iz sledečih skupin: iz nemške, češke, italijanske, poljske in rusinske. V predstojništvo so bili soglasno izvoljeni: Dr. Adler, Pernerstorfer, Resel, Seitz, Seliger, Hybeš, Nemec, dr. Soukup, dr. Diamand, Hudec, Pittoni, Vityk. Predstojništvo zveze ima tudi nalogo parlamentarne komisije. Konferenca je rešila potem formalna vprašanja. Vzela je na znanje, da so ji odkazani sedeži v sredi, naznanilo se je pa pisarniskemu ravnateljstvu, da protestira zveza, da se ji ni po vseh parlamentarnih navadah odkazalo sedežev na skrajni levi. Končno se je soglasno sklenilo, da se bode zahtevalo za socialno-demokratsko zvezo en sedež

v predsedništvu in dva zapisnikarska mesta. Kot kandidate za mesto v predsedništvu se je imenovalo sodruga Pernerstorferja, za zapisnikarja Schumeierja in Tomaška.

Mednarodna socialistična konferenca je bila dne 9. m. m. v Bruselju. Iz Avstrije so bili navzoči dr. Adler, Nemec (za Čehe) in dr. Diamand (za Poljake). Predsedoval je sodrug Vandervelde. Nekateri francoski sodrugi so izrekli željo, da bi se preložilo letošnji stulgarski kongres, čemur se ni moglo ugoditi, ker so priprave že predaleč dospеле. Potem se je razpravljalo o organizaciji mednarodnega kongresa. Dne 16. avgusta bode seja mednarodnega tajništva, 17. avgusta medparlamentarna konferenca, dne 18. avgusta otvoritev kongresa. Dr. Adler je predlagal, naj se sprejme na dnevni red tudi žensko volilno pravico. Ta predlog je bil sprejet. Angleška Independent Labour Party je predlagal, naj se pripravi na kongres tudi strokovna društva, ki se izrekajo za politično akcijo v zvezi s socialističnimi strankami. Proti predlogu sta se izrekla Vailant (Francoz) in Nemec (Čeh), ker bi se tako lahko utihotapile organizacije, ki niso socialistične. Neizpremenjene ostanejo točke 3. Militarizem in mednarodni spori; 4. Razmere med političnimi delavskimi strankami in strokovnimi organizacijami; 5. Kolonialno vprašanje. Točka 6. (Izseljevanje in naseljevanje) se raztegne tudi na selitve v gotovih sezonah. Glede glasovanja na kongresu se je sklenilo, določiti za vsako državo gotovo število glasov, in sicer dobe: Po 20 glasov Rusija, Nemčija, Avstrija, Angleška in Francija; 14 glasov Zedinjene države; 12 glasov Belgija; 15 glasov Italija; po 10 glasov Poljsko, Švica, Dansko; po 8 glasov Švedsko, Finsko, Nizozemsko in Avstralija; po 6 glasov Norveško, Ogrsko, Špansko; po 4 glasove Bolgarska, Argentinija, Romunsko, Japonsko, Srbija in Južna Afrika; dva glasa Luksemburško.

Predlog italijanskih sodrugov iz Avstrije, da se skliče konferenca izdajateljev in upravnistev socialističnih listov za ustanovitev socialističnega korespondenčnega urada, se še ne zdi zrel; ali ob priliki kongresa se snidejo časnikarji, da se pogovore o izboljšanju informacijske službe. Tajništvo je dobilo nalogo, da se izda ob priliki haske konference poseben manifest.

Končno je bila na predlog drja. Adlerja sprejeta sledeča resolucija:

Mednarodno tajništvo energično protestira proti izročanju ruskih revolucionarjev carjevi vladi in poziva socialiste vseh dežel, naj porabijo ves politični upliv, da preprečijo tako kršenje asilne pravice in nevtralnosti.

Vsaka ponaredba in ponatis je kaznjivo.

Edino pravi

Thierryev balzam

le z zeleno znamko nune. — 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali pa 1 velika specialna steklenica s patentnim zaklepom 5 K.

Thierryevo centifolijino mazilo

proti vsem, še tako starim ranam, vnetjem, poškodbam i. t. d., 2 lončka K 3-60. Razposilja se le proti povzetju ali za naprej poslani denar.

Ti dve domači zdravili sta povsod znani in še od nekdaj sloveči.

Naročila se naj naslovljajo na:

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.

Zaloga večinoma po lekarnah. Knjižice s tisoči zahvalnih pism zastonj in franko.

V življenju nikdar več 600 komadov samo gld. 1-65.

1 krasno pozlačena preciz. ura z verzičco, s 3 letnim jamstvom, 1 moderna svilena kravata za gospode, 2 fina žepna roba, 1 prslan za gospode z imit. biserom, 1 elegantna broša (novost), 1 par gumbov z imit. briljanti, 1 žepno zrcalo, 1 denarnica, 1 par manšetnih gumbov, 3 naprsni gumbi, vse double zlato s patentirano zapono, 1 album 10 najlepših slik sveta, 3 šaljivi predmeti, velika veselost za stare in mlade, 1 nikelnasti tintnik, 20 važnih dopisovalnih predmetov in še 500 raznih predmetov za dom neobhodno potrebnih. Vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, velja samo **gld. 1-95**. Pošilja proti povzetju, ali če se denar naprej vpošlje

Dun. centr. razpošiljalnica, P. Lust, Krakov 463.

Kar ne ugeja, se zamenja.

KAVARNA

„Unione“ preje „Tedesco“ v Trstu

se priporoča cenjenim sodrugom najtopleje. Na razpolago so vsi važni in slovenski, italijanski in nemški listi. Vse pijače poceni. Napitnina je izključena.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

Telefon št. 163.

v Ljubljani

Telefon št. 163.

priporoča svoja

izborna pivo v sodeih in steklenicah.

Telefon št. 187.

ZALOGA V SPODNJI ŠIŠKI.

Telefon št. 187.

26-3

Listek.

Hans Kirchsteiger:

Pod spovednim pečatom.

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil E. Kristan.

Dalje.

Vedeli so pa še več, nego je bilo v katekizmu. Iz petih cerkvenih zapovedi jih je Gros naredil deset. Ako je deset božjih zapovedi, zakaj ne bi bilo tudi cerkvenih toliko? In kako dobro so znali deklamirati nove zapovedi: „Šestič: Voliti smeš samo prave katoliške može. Sedmič: Ne beri cerkvi sovražnih časopisov. Osmič: Ne verjemi, ako se govori kaj slabega o duhovnikih. Devetič: Bodi ud vsaj treh katoliških društev. Desetič: Cerkev in njene služabnike brani s krvjo in z imetjem.“

Škof je bil ves vzradoščen nad tako izvrstnimi odgovori. Ali otroci so vedeli še več.

„Kateri je prvi in najvažnejši pogoj, da se pride v nebesa?“ je vprašal gospod Gros.

„Prvi in najvažnejši pogoj za nebesa je ta, da je človek vreden član svete rimske cerkve, kajti izven cerkve ni izveličanja.“

„Ali ima naša ljuba mati cerkev tudi kaj sovražnikov?“

„Da, cerkev ima mnogo sovražnikov, namreč žide, pogane, krivoverce in slabe kristjane.“

„Kateri so najhujši krivoverci?“

„Najhujši krivoverci so arijanci, cvingljanci, luteranci in protestantje.“

Ali je krivoverstvo velik greh?“

„Krivoverstvo je velik greh in prej je dala cerkev krivoverce sežigati.“

„Kateri ljudje so najslabši kristjani?“

„Slabi kristjani so vsi oni, ki ne slušajo radovoljno duhovnikov v vseh cerkvenih in svetovnih rečeh.“

„Po čem se najbolje izpozna rimsko cerkev?“

„Rimsko cerkev se izpozna najbolje po tem, da jo vedno hudo preganjajo.“

Nikdar ne bi bil mogel doseči župnik Herzog pred škofovimi očmi take zmage, kakor jo je dosegel gospod Gros s svojo malo, dobro izvežbano četo.

V slavnostnem govoru pred narodom se je cenil škof sam srečnega, da ima med svojim duhovništvom tako marljivega, izvrstnega gospoda; še srečnejšo pa mora ceniti župnika, kateri zapušča takega duhovnika kot zastopnika Boga in cerkve.

Vse naj bi bilo danes veselo v Gospojni, celo mrtvi v grobu. Zato je zamenjal škof svoje dragoceno slavnostno oblačilo s črnim plaščem in je šel ob žalnem prepevanju „Miserere“ od groba do groba, škropeč z blagoslovljeno vodo na desno in na levo. Vprašal je celo župnika za grob njegove matere, postal je tam dlje časa in trikrat je poskropil gomilo s posvečeno vodo: „To je bila dobra, pridna mati, ki je porodila cerkvi tako dobrega sina“, je dejal tako

glasno, da so morali slišati vsi. Celo mlinarju so se zasolzile oči, ko je slišal tako hvalo svoje žene iz škofovih ust.

Polagoma je korakal škof dalje po pokopališču. Nenadoma se je ustavil. Na grobnem kamnu je čital ime, ki mu je bilo znano iz uradnih spisov.

„Ali je ta — ta ženska samomorilka?“ je vprašal s tužnim srcem župnika.

„Da, žalibog“, je pritrdil oni komaj slišno.

Vzdihnil je škof in je dejal: „To je zopet zgovoren dokaz, kako preganja posvetna gosposka božjo cerkev. Celo na pokopališču nas preganjajo in v naši blagoslovljeni prsti moramo pokopati ljudi, ki jih je preklela cerkev še v smrti. Uboga, uboga moja cerkev! Ali resnično, kakor je resnično da sem škof: To se mora izpremeniti.“

Niti kapljice blagoslovljene vode ni kapnil škof na prokleti grob.

To je bilo ob tisti uri, ko je izgnal limpaški opat cerkveno prokletega župnika Hercoga iz svojega svetega samostana.

Cerkveni vsposed za ta dan je bil sijajno opravljen. Ob dobri južini se je vpreglo konje, kajti prečastiti se je hotel prepeljati po čudoviti gorski dolini. Ves občaran je bil, ko je ogledoval na strani župnika iz voza prekrasne gozde, potok v dolini, ledenike in gorske velikane. In veselo so tekli konji. Seveda niso mogli vedeti, da je sedel prav ob tisti uri njih pravi gospodar lačen in zavržen na klopi pred zidom limpaškega samostana. Celo škof je hvalil lepe konje in župnik Gros se je smejal veselja. Saj niso veljali konji takorekoč nič.

Ko je sedel škof zvečer pri mizi ter je jedel s krožnikov nekdanjega župnika in pil njegovo staro vino, ki mu ga je bil podaril protestantovski ravnatelj iz Berlina, je doživel nov dokaz blagoslovljenega delovanja svoje ljubimca.

Politična čitalnica je priredila škofu bakljado, veteranska godba pa je igrala z dobrim namenom, čeprav napačno.

Škof je bil zelo ginjen, kajti taka čast ni veljala njemu, temveč sveti cerkvi, ki je bila vtelesena v njegovi osebi. Prekinil je celo večerjo in uprt ob župnika je stopil pred vrata. Kako pa je bil presenečen, ko je opazil vso vas razsvetljeno! Samolastni, ponosni cerkveni knez je znal biti tudi priljuden, ako je čutil laskanje.

Godba, bakljada in razsvetljava je pa pričala duševno vnetje novega župnika. Ako bi bil prišel k staremu župniku Hercogu, ne bi bil opazil tako lepih znamenj ljubezni do cerkve in škofa. Sam je pre malo ljubil cerkev in zato je dovil Bog, da je padel tako globoko. Toda, hvala Bogu, njegov slabi primer vendar ni mogel zapeljati dobrega naroda in njegov časti vredni naslednik je iztrebil plevel iz njive svete cerkve. Novo seme je že vzkliko in prinaša sad. Tako dostojnemu duhovniku lahko zaupa lepo župnijo mirne vesti.

Dalje prih.

Poziv!

Vsi, ki so prejeli letošnji koledar, a še niso odračunali, naj to store takoj.

Miha Čobal, Zagorje.

Polniki v Ameriko
Hateri želijo dobro, po ceni in
zanestljivo potovati naj se obrnejo
na
Simona Šmetetka
v Ljubljani, Holodvorske ulice 28.
Vsakovrstna Pojasnila dajo se brezplačno.

POZOR!

POZOR!

Za K 2.50

dobi vsak krasno remontoir žepno uro, „Gloria“-srebro, sistem Roskopf patent, anker kolesje, 30 ur idoča za kar se 2 leti jamči, z

lepo pozlačeno Pancer verižico, samo za K 2.50, 3 komadi z verižicami K 7.— Razpošilja po povzetju tovar. zaloga švicarskih ur 24-4

S. Urbach, Krakov, št. 69.

Zahvala.

Za presrečno sočutje, izkazano mi od tako mnogih strani med dolgo boleznijo in ob smrti svojega dragega soproga, gospoda

Antona Bregarja

kurjača

izrekam tem potom vsem sorodnikom, sodrugom in znancem najtoplejšo zahvalo. Iskreno se zahvaljujem tudi gg. strojevodjem in kurjačem za krasni darovani venec. Najiskrenejša zahvala pa še posebej za mnogoštevilno spremstvo sodrugom in prijateljem, ki so se udeležili pogreba, da mu izkažejo zadnjo čast.

KISOVC, dne 27. junija 1907.

Zalujoča ostala

Alojzija Bregar
soproga

Leopold Bregar
sin

Sodrugji, zahtevajte povsod „Rdeči Prapor“!

Prva domača slovenska pivovarna G. Auerjevih dedičev

v Ljubljani, Wolfove ulice št. 12

Ustanovljeno leta 1855.

pod novim strokovnim vodstvom priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje novo varjeno, priznano izborna pivo v sodeih in steklenicah.

Stevilka telefona 210.